

Verkiezingsprogramma GroenLinks 2018-2022

GROENLINKS

Verandering begint hier! Samen verder naar een duurzaam en sociaal Helmond

Een sociaal Helmond

GroenLinks Helmond wil dat iedereen in Helmond een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Wij laten mensen nooit in de steek. GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar talenten zijn. En in de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen.

GROENLINKS

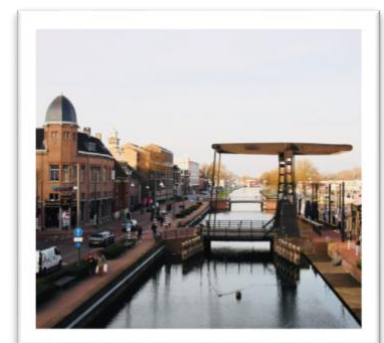
Een groen Helmond

GroenLinks Helmond wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde wijken. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energiezuinige huizen. Door te kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen geven we straks een gezonde stad en een evenwichtig klimaat door aan onze kinderen.

Een open gemeente

GroenLinks Helmond heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte aan betrokken burgers die hun omgeving groener, socialer, leefbaarder of schoner willen maken. Daarom geven wij vertrouwen aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen helpen. En daarom geven wij ruimte aan de wensen en mogelijkheden van mensen zelf, in plaats van de regels en structuren van organisaties blindelings te volgen. We faciliteren beweging van onderop, in plaats van een top-down benadering.

De opgave is groot. Daarom wil GroenLinks Helmond dolgraag groeien bij de gemeenteraadsverkiezingen, zodat we kunnen voortbouwen op de beweging die we in Helmond hebben ingezet. GroenLinks staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid. Het kan anders. Dat blijkt. En het moet óók anders in de toekomst!

Doe mee en stem GroenLinks Helmond!

Programmapunten 2018-2022

De 10 van GroenLinks Helmond

1. Wij stimuleren mensen en geven ze de ruimte. Wij kiezen voor een inclusieve samenleving: iedereen hoort erbij en **iedereen doet mee**. GroenLinks laat mensen niet in de steek. We gaan experimenteren met nieuwe vormen van sociale zekerheid, waarin keuzevrijheid, waardering en zelfontplooiing centraal staan.
2. Wij zien kansen voor **werkgelegenheid** met de Brainport Nationale Actieagenda. Deze is gekoppeld aan mondiale uitdagingen als duurzaamheid, gezondheid en mobiliteit.
3. Wij willen een compact, levendig en autoluw **centrum** waarin beleving centraal staat. Winkelen, horeca, wonen en groen komen hierin samen.
4. Wij willen dat Helmond een **kindvriendelijke stad** wordt. De gemeente zet zich actief in om te voorkomen dat kinderen op de basisschool beginnen met een achterstand. Bijvoorbeeld door goede voor- en vroegschoolse educatie. Scholen worden optimaal ondersteund in goede, duurzame huisvesting en vernieuwende onderwijsconcepten.
5. Wij willen dat **ouderen en mensen met een beperking** zolang als zij willen zelfstandig thuis kunnen wonen. Ze hebben recht op goede ondersteuning. Eenzaamheid willen we actief bestrijden.
6. Wij willen voldoende **(sociale) huur- en koopwoningen** voor starters en mensen met een middeninkomen. In Brainport Smart District ('de slimme wijk' in Brandevoort) worden maatschappelijke oplossingen voor de toekomst toegepast.
7. Wij kiezen voor veel **groen** in en om de stad. Iedere inwoner moet kunnen genieten van bijvoorbeeld een mooi park of een groot grasveld. We ondersteunen buurtbewoners die hun buurt willen vergroenen. Onderdeel van de vergroening is de aanplant van extra bomen. Dat is niet alleen mooi maar zorgt ook voor **schone lucht**.
8. Wij maken in onze gemeente zo veel mogelijk gebruik van **duurzame energie** en we stimuleren energieneutraal bouwen en helpen iedereen die bijdraagt aan een Klimaatneutraal Helmond. Wij geven voorrang aan **schoon vervoer**: de fiets, de voetganger en (elektrisch) openbaar vervoer zonder uitstoot.
9. Wij geven extra ruimte aan **kunst en creativiteit**. Kunst en cultuur verrijken ons leven.
10. Wij geven ruimte aan **eigen initiatieven** van burgers, professionals en organisaties die de stad **socialer, leefbaarder, groener** en schoner kunnen maken.

Waar staan we nu?

Helmond heeft zich de afgelopen jaren voortvarend ontwikkeld. Was Helmond eind jaren 70 van de vorige eeuw nog een industrie- en arbeidersstad met grote sociaaleconomische problemen, nu is het een belangrijk centrum geworden in de stedelijke regio van Zuidoost-Brabant en maakt het actief deel uit van Brainport, één van de drie belangrijkste economische regio's in Nederland.

Mede door vooruitstrevende stedenbouw en aansprekende architectuur is het inwoneraantal van Helmond de afgelopen decennia flink gegroeid. Met 90.000 inwoners is Helmond de 34e gemeente van Nederland, de vijfde stad van Brabant en samen met Eindhoven trekker van Brainport. Met dank ook aan de bijdragen van provincie en Europese Unie heeft Helmond zich vanuit een neergaande spiraal weer 'herontwikkeld' tot een mooie, dynamische en gedifferentieerde stad.

Toch is het beeld niet onverdeeld positief. Recent zijn er enkele studies verschenen die de uitdagingen waarvoor Helmond staat, benadrukken. Helmond heeft voor sociaal-cultureel kapitaal de laagste score van alle gemeenten in Brabant en een relatief lage score voor economisch kapitaal. In de toekomstverkenning 'Midsize Brabant' (2015) wordt deze onbalans als typerend beschouwd voor voormalige industriesteden als Helmond. De middelgrote steden gaan door een transitiefase als gevolg van nieuwe productieprocessen en door technologische ontwikkelingen. Met vergelijkbare sociale problemen als de grote steden. Tegelijkertijd geven ontwikkelingen de urgentie aan dat er keuzes gemaakt moeten worden om de problemen aan te pakken. Te lang wachten zal achteruitgang betekenen.

De afgelopen bestuursperiode heeft GroenLinks voor het eerst in haar geschiedenis met een wethouder deelgenomen aan het College van B&W van Helmond. In deze vier jaar heeft GroenLinks laten zien in het stadsbestuur het verschil te kunnen maken. Er zijn veel initiatieven genomen en ondersteund die ervoor zorgen dat Helmond socialer, groener en opener wordt.

GroenLinks Wethouder

Door onze deelname aan de coalitie kwam er meer geld voor armoedebestrijding en werd duurzaamheid echt op de kaart gezet, in de strijd tegen klimaatverandering. Onze wethouder heeft afvalscheiding verder doorgevoerd, een aanvullend geurbeleid opgesteld om een dam op te werpen tegen een verder toename van stankoverlast in Brouwhuis en ervoor gezorgd dat energieneutraliteit een belangrijke doelstelling werd; de overheidsgebouwen lopen hierbij voorop. Lokale duurzaamheidsinitiatieven kunnen een beroep doen op het nieuwe Duurzaamheidsfonds. Binnen een coalitie van linkse en rechtse partijen, maatschappelijke bondgenoten en het bedrijfsleven wordt nu hard gewerkt aan een gezamenlijke ambitie om de stad vóór 2035 klimaatneutraal te maken.

Dankzij GroenLinks wordt er voor 1,5 miljoen euro geïnvesteerd in **fietsinfrastructuur**. Minstens zo belangrijk: de N279 blijft een eenbaansweg en de Ruit, een peperdure nieuwe weg langs het Wilhelminakanaal en dwars door de natuur, komt er niet. Hetzelfde geldt voor het oude prestigieuze centrumplan. In plaats daarvan is een nieuwe en realistische aanpak voor het centrum opgesteld, met een prachtig **Havenpark**. Er worden in de hele stad extra bomen geplant en er komt extra natuur, onder andere in de Bundertjes en in Varendschut. Plannen voor nieuwe bedrijventerreinen gingen van tafel.

Naast inhoudelijke successen, zijn we er trots op dat we een **positieve bijdrage** hebben geleverd aan het openbreken van de **Helmondse bestuurscultuur**. Belangrijke plannen worden niet in het gemeentehuis bedacht en uitgewerkt, maar in nauw overleg met alle betrokkenen. Wethouders gaan de wijken in en zijn voor iedereen toegankelijk. En in de raad wordt even serieus geluisterd naar de voorstellen van de coalitie- als van de niet-coalitiepartijen. Dat is belangrijk, want we doen het immers allemaal voor Helmond!

1 Een sociaal Helmond

In Helmond krijgt iedereen een eerlijke kans op goed werk, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Wij willen dat iedereen gebruik kan maken van menselijke zorg en het allerbeste onderwijs. Multifunctionele wijkaccommodaties hebben een spilfunctie in de wijken. Deze worden goed gefaciliteerd en verduurzaamd. Met het Stadslab worden samen met inwoners en partners nieuwe initiatieven gestimuleerd die onze stad sociaal sterker maken.

Eerlijke kansen

Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. **Ieder kind verdient een goede start.**

Ons onderwijs moet er daarom op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, te voorkomen en/of weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen. Het leren van de Nederlandse taal is hierbij cruciaal, met name voor hen die elders met een andere taal zijn opgegroeid. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is zit of op school of volgt een leerwerktraject. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen.

Helmondse jongeren

We vinden het belangrijk om Helmond aantrekkelijker te maken voor **jongeren van 18 tot en met 27 jaar**. Dit doen we door het aanbieden van voldoende starterswoningen. Daarnaast bieden we jongeren kansen op werk, een aantrekkelijk centrum met veel (culturele) activiteiten en een sociaal vangnet als het even minder gaat. Soms komen kinderen of jongeren immers in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. GroenLinks Helmond vindt dat jeugdzorg snel moet kunnen optreden, omdat zo veel leed kan worden voorkomen. Wij vinden wachtlijsten echt onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren nodig hebben. Daarom moeten kinderen en hun ouders ook zélf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting. Hiertoe is samen met het onderwijsveld een Integraal Onderwijs Huisvestingsplan opgesteld. Als GroenLinks zijn we blij met dit plan en de investering van 14 miljoen euro die hiervoor beschikbaar is, omdat **gezondheid en duurzaamheid** hierin centraal staan. Door sport en beweging te stimuleren, te werken aan gezonde lucht en gezonde voeding aan te bieden op scholen, willen we ziekte en andere gezondheidsproblemen proberen te voorkomen. Als gemeente zijn wij ook mede verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet Passend Onderwijs. Een wet met als doel ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende onderwijsplek krijgen. Dit wordt in Peilverband geregeld. De werkdruk voor de leraar in de klas is met de invoering van passend onderwijs enorm toegenomen. In samenwerking met het onderwijs moeten we blijven bekijken hoe we zo efficiënt mogelijk kunnen werken wanneer er toch de nodige zorgen bij een kind zijn. Passend onderwijs werkt pas als er ook echt een passende werkplek beschikbaar is.

- Het is belangrijk dat eventuele problemen van kinderen in een vroegtijdig stadium worden aangepakt. In Helmond investeren we volop in Voor- en Vroegschoolse Educatie en schoolmaatschappelijk werk. Deze investering dient de komende jaren te worden voortgezet.
- In navolging van onze zusterstad Mechelen wordt Helmond een kindvriendelijke gemeente. We benadrukken het belang van integrale kindcentra, vreedzame scholen

(het succes van Helmond-West wordt verbreed naar de hele stad) en andere initiatieven die de ontmoeting bevorderen van leerlingen van verschillende sociaal-economische en culturele achtergronden en met verschillende talenten.

- Wachlijsten in de jeugdzorg zijn onwenselijk. In de jeugdzorg staat de persoonlijke benadering voorop (maatwerk) en wordt de hulp zoveel mogelijk op wijk- of gemeenteniveau georganiseerd. De betrokken professionals krijgen meer handelingsvrijheid en bureaucratie wordt tegengegaan.
- Als jongeren uit de jeugdzorg 18 jaar worden, zijn ze volgens de wet plots volwassen en zelf verantwoordelijk voor bijvoorbeeld het afsluiten van een zorgverzekering, het regelen van huursubsidie en het regelen van hun begeleiding. GroenLinks Helmond wil dat deze jongeren hierin beter worden begeleid en een terugvalmogelijkheid geboden wordt.
- Het is belangrijk dat onze inwoners voldoende bewegen en lekker in hun vel zitten. Daarom zijn we blij met de activiteiten van Jibb en Jong Helmond Lekker Gezond en blijft de gemeente hun initiatieven steunen.
- We hopen dat de ontwikkeling van de Sport- en beleefcampus De Braak (waarin onderwijs, gezondheid, breedtesport en topsport geïntegreerd en verbonden worden) een succes wordt. Door de campus De Braak toegankelijker te maken, de infrastructuur te verbeteren, nieuwe openheid te geven, door dwarsverbanden te maken in gebruik en door een plek te creëren waar geleerd en gewerkt kan worden, wordt het gebied De Braak veel meer dan een sportpark. Het brengt een sociale impuls voor heel Helmond en in het bijzonder voor de omringende wijken. De betaald voetbal organisatie Helmond Sport moet zoals afgesproken voordat er begonnen wordt met de bouw 1,5 miljoen euro inbrengen, zodat het onrendabele deel van de investering is afgedekt. Er gaat geen gemeenschapsgeld naar betaald voetbal. Sportcampus De Braak is wat GroenLinks betreft ook de voorkeurslocatie voor het nieuwe zwembad.
- De visie amateurvoetbal die deze collegeperiode is ontwikkeld en geaccordeerd wordt uitgewerkt. Dit moet leiden tot een structuurversterking in het Helmondse amateurvoetbal.

Menselijke zorg

Ouderen en mensen met een beperking verdienen menselijke zorg. GroenLinks Helmond wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen, vertrouwde omgeving. In de zorg staan **mensen** die hulp nodig hebben **centraal**, met hun eigen talenten en hun eigen behoeften. Dát moet het uitgangspunt zijn.

Goede zorg voor alle Helmondse

- Zorg is toegankelijk voor iedereen en wordt integraal aangeboden. Met onze zorgaanbieders zoals bijv. het Elkerliek ziekenhuis, de Zorgboog en Savant, maken we werkbare afspraken voor alle betrokkenen. Burgers die het initiatief nemen om zaken te verbeteren, geven we daarvoor de ruimte.
- We blijven onverkort inzetten op dagopvang en ondersteuning van mantelzorgers.
- Eenzaamheid onder ouderen neemt toe. Helmond onderneemt allerlei activiteiten om dit tegen te gaan. Ouderen wonen steeds langer thuis en digitale vaardigheden zijn dan vaak essentieel om het contact met de buitenwereld te behouden. Daarom stimuleert de gemeente het leren van digitale vaardigheden onder ouderen met bijvoorbeeld digitale taalcafés.
- Het is positief dat er ook voor de zorg steeds meer nieuwe technieken worden toegepast, maar menselijk contact blijft centraal staan.

Een goed inkomen voor iedereen

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben 'een steentje bij te dragen' aan de samenleving. GroenLinks Helmond wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het de taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: **minder regels en meer vertrouwen** in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige, 'pesterige' regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

Een vijfde van de Nederlanders kampt met risicovolle of problematische schulden. Inzichten uit de hersenwetenschap tonen aan dat dit erg veel stress veroorzaakt waardoor de aandacht ontbreekt om goede beslissingen te nemen, vast te houden aan plannen en verleidingen te weerstaan. Dit heeft een negatieve impact op ontwikkeling, gezondheid en relaties. GroenLinks wil dat deze nieuwe kennis gebruikt wordt in de **schuldenaanpak**. Om stapeling van boetes en deurwaarderskosten en verdere escalatie te voorkomen, is vroegsignalering belangrijk. Hiermee is zowel schuldenaar als schuldeiser gebaat. Daarvoor is intensieve samenwerking (met toestemming van de inwoner) van de gemeente nodig met UWV, woningbouwcorporaties, belastingdienst, zorgverzekering en banken.

Helmonders uit de armoede

GroenLinks Helmond vindt dat we slimmer om kunnen gaan met de budgetten voor uitkeringen, armoede en begeleidingstrajecten naar werk. Wanneer we de gescheiden budgetten opheffen, is het dan niet mogelijk om banen te creëren die zowel voor inwoners bijdragen aan hun ontwikkeling en zelfontplooiing en maatschappelijk nut hebben?

- Bij de uitvoering van de participatiewet staat de individuele ontwikkeling centraal. De verplichte tegenprestatie blijft zo 'light' mogelijk ingevuld. Helmond gaat meedoen met proeven voor een regelvrije bijstand.
- De petitie van het televisieprogramma Radar over een basisinkomen voor 55plussers is in korte tijd door meer dan 100.000 mensen ondertekend. GroenLinks is voor een experiment met een basisinkomen of een combinatie van bijstand en betaald werk waaraan een deel van de langdurig werklozen kan deelnemen.
- Om de hoge werkloosheid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt tegen te gaan is voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, persoonlijkere matching met werkgevers, stimuleren van sociaal en duurzaam ondernemerschap en slim combineren van de zorg-, re-integratie- en uitkeringsbudgetten van belang. Hierbij moeten we waken voor draaideurplaatsingen en verdringing. Iedereen moet een echte kans krijgen om mee te doen. Zoveel mogelijk mensen kunnen meedoen met het Stadsleerbedrijf. De gemeente stimuleert zelfredzaamheid en participatie en neemt obstakels om te participeren, zoals onvoldoende beheersing van de taal, weg. Laaggeletterdheid wordt verder aangepakt.
- De afgelopen periode heeft de gemeente jaarlijks 1 miljoen euro uitgetrokken voor intensivering van het armoedebeleid. Hiervoor is onder andere de inkomensgrens tot waar iemand in aanmerking komt voor individuele bijzondere bijstand, voor de maaltijdregeling, voor de Collectieve Aanvullende Verzekering en voor de participatieregeling voor schoolgaande kinderen verhoogd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm. De grens voor het moeten betalen van een eigen bijdrage in de Wmo is ook verhoogd van 110% naar 120% van het verzamelinkomen op het sociaal minimum. GroenLinks Helmond is hier trots op.

- Mensen met schulden verdienen ondersteuning. Daarom blijft de gemeente voldoende geld beschikbaar stellen voor schulddienstverlening. In analogie met Tilburg komt er een Helmonds Ondersteuningsfonds voor mensen in acute financiële nood. De proef met het opkopen van schulden om te voorkomen dat mensen dieper in financiële nood komen met alle gevolgen van dien, gaat door.
- Er moeten pilots opgezet worden voor nieuwe werkwijzen die 1) rekening houden met de effecten van armoede zoals het vereenvoudigen van procedures, herinneren aan afspraken, blijven motiveren. 2) het inkomen vergroten (begeleiding naar beter betaald werk, armoederegelingen als de Meedoenbijdrage, Stichting Leergeld, het Jeugdcultuurfonds en het Jeugdsportfonds) 3) vaardigheden versterken (bijvoorbeeld plannen, keuzes maken met lange termijndoel voor ogen).
- Iedere leerling moet mee kunnen doen op school ongeacht zijn of haar financiële situatie. Op dit moment hebben scholen verschillende fondsen voor minder draagkrachtige ouders. Ook Stichting Leergeld draagt hier aan bij. GroenLinks Helmond is voorstander van een gemeenschappelijk solidariteitsfonds voor alle scholen, ouders en leerlingen om kansenongelijkheid samen te kunnen terugdringen.
- De gemeente kan zelf bijdragen aan het voorkomen van schulden door een snelle afhandeling van aanvragen van uitkeringen, voorschotten en armoederegelingen. Er kan pro-actiever gehandeld worden wanneer aanvraagformulieren per abuis niet volledig zijn.
- Bijna 15% van de jongeren tussen de 18 en 27 jaar zitten in een risicovolle schuldsituatie of hebben een betalingsachterstand. GroenLinks Helmond vindt het belangrijk dat deze jongeren perspectief wordt geboden. Dit kan via een speciaal behandeltraject met coaching in combinatie met een persoonlijk plan om deze jongeren weer schuldenvrij te krijgen.

2 Een groen Helmond

GroenLinks Helmond wil de gezonde balans in de steden herstellen, dus ook in Helmond. Het is onze ambitie om Helmond een voorbeeld te laten zijn op gebied van duurzaamheid en energietransitie. We zijn ook bereid daarin te investeren.

Het effect van aantasting van onze leefomgeving kun je zien, voelen en ruiken in de vervuiling van de lucht, het water en het landschap. Wij willen dat anders!

GroenLinks wil de wegwerpeconomie omvormen tot een **circulaire economie**. Grondstoffen zijn dan geen afval meer, maar worden telkens opnieuw hergebruikt. En energie halen we niet langer uit vervuilende fossiele brandstoffen, maar uit **duurzame alternatieven**.

GroenLinks Helmond kiest voor een **schone stad**, waarin onze kinderen gezond kunnen opgroeien. Samen met lokale energiecoöperaties, groene doe-het-zelvers en iedereen die zich inzet voor een mooie, groene en schone gemeente blijven we daarvoor strijden.

Groene economie

Helmond kent meerdere gezichten. Een stad met een succesvolle hightech industrie met steeds meer expats uit de hele wereld. Maar ook een stad met hoge werkloosheid en mensen die op of onder de armoedegrens leven. De effecten van technologisering en robotisering zullen de komende jaren zichtbaar worden. Er zullen nieuwe banen ontstaan waar andere kennis en ervaring voor vereist zijn maar er zullen ook banen verdwijnen. In een stad waar we met een been in de toekomst staan, zullen we telkens nieuwe oplossingen moeten vinden.

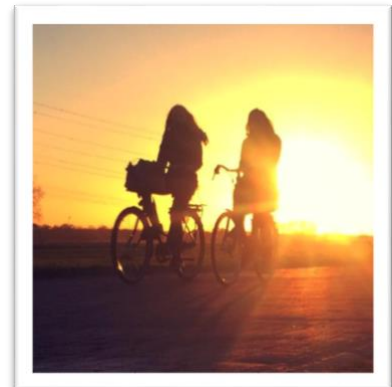
Slimme en schone bedrijvigheid

- In onze stad moeten we volop inzetten op de banen van de toekomst. Banen die ontstaan door robotisering en automatisering, maar ook door de investeringen in de energietransitie en het ontwikkelen van een circulaire economie. Het betreft hier banen voor zowel hoog- als laagopgeleiden.
- Als Helmond sluiten we aan bij de Brainport Nationale Actieagenda, waarin de groei van de economie en de werkgelegenheid in de regio gekoppeld wordt aan mondiale uitdagingen als duurzaamheid, gezondheid en mobiliteit. Dit doen we samen met onze buurgemeenten en Eindhoven in het bijzonder.
- De Automotive Campus vervult een sleutelrol in Slimme en Duurzame Mobiliteit, regionaal, nationaal en internationaal. Samen met het onderwijs (waaronder het Summa College) moet dit gaan zorgen voor meer werkgelegenheid. Deze campus wordt onderdeel van een Green Car Valley met Eindhoven, Tilburg en Sittard-Geleen.
- In de Foodsector kan Helmond een antwoord geven op de problemen van nu en de antwoorden zoeken voor de toekomst. We moeten van kwantiteit naar kwaliteit. Met innovatie en betere aansluiting op het beroepsonderwijs streven we naar meer werkgelegenheid.
- Ook in de Zorgsector zien wij kansen. Inwoners blijven langer thuis wonen, meer handen in de zorg zijn daarbij onontbeerlijk. Nieuwe technieken (o.a. bereikbaar door een stadsbreed glasvezelnetwerk) zijn daarbij een belangrijke voorwaarde.
- Een speciale doelgroep is die van de in Helmond woonachtige statushouders, vluchtelingen die zo snel mogelijk willen integreren. De gemeente helpt hen actief bij huisvesting, scholing en betaald werk.

- We willen meer panden geschikt maken voor bedrijfsverzamelgebouwen en flexplekken. Het zou mooi zijn als mensen ook in publieke gebouwen als de bibliotheek en het stadskantoor flex kunnen werken.
- Naast het centrum zijn ook wijkwinkelcentra erg belangrijk voor onze inwoners. De gemeente denkt actief mee om deze gebieden aantrekkelijk te houden voor ondernemers en onze inwoners.
- Het is positief dat er de afgelopen jaren op regionaal niveau afspraken zijn gemaakt over de programmering van bedrijventerreinen, waarbij de overprogrammering is aangepakt en het geplande bedrijventerrein in Varenschut helemaal en Business Park Brandevoort gedeeltelijk is weggestreept. In deze afspraken is het BZOB-Oost op groen gezet, maar als GroenLinks Helmond blijven we kritisch op het kappen van dit bos om er een bedrijventerrein van te maken. Dit is in onze ogen alleen bespreekbaar wanneer de leefbaarheid en de natuur er aantoonbaar op vooruitgaan. Zo'n win-win-situatie moet op draagvlak kunnen rekenen.
- De stankoverlast in met name Brouwhuis is onacceptabel en moet worden verminderd. Hiertoe nemen we - in overleg met omwonenden, bedrijven, omgevingsdienst en provincie- verdere maatregelen, waarbij voor GroenLinks alle opties bespreekbaar zijn. Het plafond in het gemeentelijk geurbeleid wordt verlaagd zodra daarvoor mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld als een bedrijf vertrekt in Helmond. Een nieuw bedrijf kan zich dan alleen vestigen wanneer het niet tot stankoverlast leidt. Ook de stankoverlast in andere delen van de stad (denk aan Suytkade en Brandevoort) moet worden aangepakt.

Duurzame mobiliteit

Als onze kinderen buitenspelen of wij door de stad fietsen, is het inademen van schone en **gezonde lucht** van levensbelang. GroenLinks streeft naar het halen van de grenswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie. Daarom kiest GroenLinks Helmond voor schoon vervoer. Het openbaar vervoer moet ons zonder uitstoot van schadelijke gassen brengen naar waar we moeten zijn. Binnen de stad willen we dat je gemakkelijk te voet kunt verplaatsen. Maar we geven ook ruim **voorrang aan de fiets**, door betere fietspaden aan te leggen, fietssnelwegen naar steden in de buurt te maken en veilige plekken aan te wijzen voor het stallen van je fiets. Samen met betrokkenen willen we een logistiek systeem opzetten waarmee de bevoorrading van de winkels in het centrum minder milieubelastend wordt. Voor (elektrische) auto's zonder uitstoot **verbeteren** we bovendien de **infrastructuur**. Wonen, werken en ontspannen brengen we dicht bij elkaar zodat we minder ver hoeven te reizen. Door woon-werkverkeer per fiets te stimuleren (e-bike, 15 km) neemt de druk van auto's in de spits af en worden werknemers gezonder en creatiever.

Bereikbaar en schoon

- Bereikbaarheid: wij geven voorrang aan voetgangers, fietsers en Openbaar Vervoer.
- Helmond fietsstad: op initiatief van GroenLinks is deze periode extra geld vrij gemaakt om de fietsinfrastructuur verder te verbeteren. Dat is een mooi succes, maar we zijn er nog lang niet. Dit fietsbeleid dient versneld te worden doorontwikkeld en ingevoerd om daadwerkelijk een schaa sprong voor de fiets te maken. Dat geldt ook voor fietsverbindingen naar omliggende gemeenten, waaronder Eindhoven en de Peelgemeenten. De bewaakte fietsenstallingen bij het centraal station en in het centrum blijven gratis. Er komt een proef met deelfietsen en op rotondes krijgen fietsers voorrang. Woon-werkverkeer per fiets wordt gestimuleerd.

- Onze stad is gezegend met vier treinstations. We zijn ervoor om de frequentie van de treinen te verhogen, zodat Helmond en Eindhoven met een metroachtige verbinding verbonden zijn. We streven naar meer ongelijkvloerse kruisingen onder het Helmondse spoor. Als er kansrijke subsidieregelingen bestaan zal Helmond hiervan gebruik maken.
- Het is ongewenst dat gevaarlijk goederenvervoer door onze stad komt. Hiervoor is de Betuwelijn aangelegd. De afgesproken plafonds moeten worden nageleefd.
- We staan voor een trendbreuk in mobiliteit. GroenLinks wil schone, slimme technieken stimuleren, ook in bevoorrading. De Automotive Campus wordt ingezet voor Helmond als proeftuin van Smart Mobility.
- Het gebruik van de auto in het centrum dient te worden ontmoedigd, GroenLinks pleit ervoor om de Kanaaldijk ter hoogte van het centrum af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer (tussen de Eikendreef en Havenweg) enerzijds om de leefbaarheid van het Helmondse centrum te bevorderen, anderzijds om de stad aantrekkelijker te maken voor bezoekers. Doorgaand autoverkeer wordt zoveel mogelijk om de stad heen geleid in plaats van er doorheen.
- Een verbeterde N279 -met een lange omleiding om Dierdonk- heeft met 2x1 rijstroken tot 2030-2040 voldoende capaciteit. Uit onderzoek blijkt dat verdubbeling niet nodig is, en ook onwenselijk vanwege het effect als sluiproute voor bovenregionaal (vracht)verkeer. De ongelijkvloerse kruispunten leiden tot een betere doorstroming en veiligheid. De aanpassingen hebben verder nauwelijks aanzuigende werking op bovenregionaal verkeer. De nieuwe weg zal vergezeld moeten gaan van maximale natuur- en leefbaarheids-compensaties voor de wijken Dierdonk, Rijpelberg en Brouwhuis en Noord. Een 2*2 uitvoering van het bestaand tracé is geen optie, daarmee komt de leefbaarheid in de omringende wijken aanzienlijk onder druk te staan ten gevolge van de sterk aanzuigende werking van een (semi)autoweg variant.
- De doorstroming op de N270 (Kasteel Traverse) dient geoptimaliseerd te worden om daarmee het te hoge fijnstofgehalte in de buurt van deze weg te reduceren. Een slimmere verkeersregeling zou hier (aanzienlijk) aan bij kunnen dragen.
- Om het bereikbaarheidsprobleem in de regio structureel aan te pakken, is het zeer urgent dat de capaciteit van de A67 wordt vergroot. Er is een duidelijk verband met de N279. Er zal in de regio tegelijkertijd volop moeten worden ingezet op andere vervoersmiddelen en slimme mobiliteit.
- Helmond gezonder: Gezonde lucht is van levensbelang! De rechter bepaalde in september 2017 in een rechtszaak die Milieudefensie had aangespannen tegen de Staat dat er snel een plan moest komen om “voorspelbaar en aantoonbaar” overal aan de Europese grenswaarden te voldoen. Helmond voldoet al aan deze normen, maar niet aan die van de Wereldgezondheidsorganisatie die strengere advieswaarden hanteert. Helmond moet naar die waarden streven.
- Tijdens de jaarwisseling wordt in bepaalde gebieden geen vuurwerk afgestoken. Denk daarbij aan plekken waar kwetsbare mensen of dieren zijn. GroenLinks Helmond wil op termijn één groot centraal vuurwerk in de stad.
- We willen een bewustwordingscampagne over de nadelige gezondheids- en milieueffecten van houtstook. Dit is ongezonder dan veel mensen denken. Ook is het goed als de gemeente onderzoek doet naar wat verder mogelijk is om overlast te beperken.
- GroenLinks Helmond voert de komende jaren graag de discussie over de noodzaak van Eindhoven Airport voor deze Brainport regio, waar ook mensen in onze stad hinder van ondervinden. De ontwikkeling van Eindhoven Airport moet ten dienste staan van de ontwikkeling van deze regio. Het alsmaar opvangen van vliegverkeer van Schiphol is niet wenselijk. GroenLinks is tegen een vliegveld waar vluchten als ‘kiloknallers’ over de toonbank gaan.

Levendig centrum

Al vele jaren heeft GroenLinks gepleit voor een groen levendig autoluw en toekomstbestendig centrum. Het Havenpark maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. Afgelopen periode is het oude centrumplan van tafel gegaan, dat nog de ambitie had om het winkeloppervlakte te verdubbelen. Er is in nauw overleg met de stad een nieuw, realistisch plan opgesteld. In plaats van heel veel winkels komt er veel groen bij in het centrum. Het Havenpark wordt gerealiseerd, waarin de Oude Aa in ere wordt hersteld. Daarnaast komt er een nieuw park rond de watertoren, het Watertorenpark.

Als GroenLinks Helmond zijn we hier blij mee, want het leven is prettiger met groen in de buurt. Onze kinderen kunnen lekker buiten spelen en wij zelf kunnen dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten. Onderzoek wijst uit dat een toename van 10% groen in een wijk, kan leiden tot een daling van ziekteverzuim en een besparing van ziektekosten. Daarom wil GroenLinks het groen in Helmond uitbreiden. We sieren onze wijken met lommerrijk groen van bomen, met sportveldjes en met mooie parken. We **vergroenen** onze versteende **binnenstad** en brengen kleur en fleur. We geven groen weer de plek die het verdient. Geen sluitpost, maar uitgangspunt. We houden onze straten en pleinen, onze parken en plantsoenen schoon en dat geldt ook als er festivals zijn. **Schoon** is de norm. Wie toch iets vervuult, ruimt het zelf op, dat is ons principe.

Groen in de stad

Voor GroenLinks is **natuur** één van de meest essentiële elementen van onze samenleving. Meer **biodiversiteit** levert een mooiere én gezondere omgeving op. GroenLinks verbindt het groen binnen en buiten de stad, want ook dieren moeten zich vrij kunnen bewegen en planten moeten zich vrij kunnen verspreiden. GroenLinks Helmond wil dat de groene gebieden rondom de stad beter bereikbaar worden te voet, per fiets of met de boot. Zo kan iedereen van ons mooie landschap genieten en gaan natuur en ontspanning hand in hand. GroenLinks kiest voor een **gezonde landbouwsector**. Dat betekent in de eerste plaats: minder schaalvergroting en minder mega-stallen in onze omgeving. En dus meer ruimte voor kippen om te scharrelen, voor varkens om te wroeten in de aarde en voor koeien om te grazen op het land. Dat is beter voor de dieren, maar óók voor de gezondheid van mensen. Helmond spreekt zich actief uit tegen nieuwe intensieve veehouderijen en grootschalige mestverwerking binnen en aan onze gemeentegrens. En voor het verhogen van de ecologische / natuurwaarden.

Natuurlijker Helmond

- De stedelijke omgeving wordt aangepast aan de veranderende klimaatomstandigheden vanwege meer regen en meer hitte. De gemeente ontwikkelt hiervoor samen met Waterschap Aa en Maas een programma. Om het klimaat in de stad aantrekkelijk te houden, komt er meer groen en water in de stad. We geven ruim baan aan groene initiatieven als 'Adopteer een straat', groene gevels etc. en kijken of hiervoor een stimuleringsregeling opgezet kan worden. De subsidieregeling 'Groene Daken' blijft bestaan.
- We zijn voor een natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte. Daarom zijn we er blij mee dat er door landelijke regelgeving geen gebruik meer gemaakt mag worden van gif om onkruid te verwijderen. Gelijkzeitig is afgelopen jaren bezuinigd op het onderhoud van de openbare ruimte. We vinden het belangrijk dat de stad er netjes bij blijft liggen. Mocht dit nodig zijn, dan kan de gemeente hiervoor extra geld uittrekken.

- We zijn voorstander van een geboortebos en er worden tot 2035 in Helmond 2.000 bomen aangeplant. De structurele onderhoudslasten die aanleg van extra groen met zich meebrengt, wordt opgenomen in de gemeentebegroting.
- Het B5 natuurbod dat in 2016 door het college van B&W is getekend, wordt uitgevoerd. De 5 grote Brabantse steden (Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg) hebben een voorstel uitgewerkt voor de aanleg van minimaal 500 hectare aan natuur en 40 kilometer aan ecologische verbindingzones. Hiermee gaan we o.a. in Helmond met subsidie van de provincie nieuwe natuur en ecologische verbindingen aanleggen. Zo is de Goorloop, die dwars door de stad slingert, nog niet af. Het gehele deel van Varenschut dat onder de Rochadeweg ligt, wordt ingericht als natuurgebied. Een deel van het beoogde natuurnetwerk in en door de stad is nog in gebruik voor veehouderij en juist dat stuk is van belang voor de ontwikkeling van het Groot Goor.
- Intensieve veeteelt gaat niet samen met druk bewoond gebied. Wij willen voorkomen dat nieuwe veehouderijen of uitbreidingen worden gerealiseerd vlakbij onze stadsgrenzen. Een slecht voorbeeld hiervan is de vermeende uitbreiding van de geitenhouderij aan het Muizenhol in de gemeente Gemert- Bakel, met alle gezondheidsrisico's van dien.
- Gebruik van gezond, lokaal, seizoensgebonden en duurzaam geproduceerd voedsel wordt bij scholen en andere partners van de gemeente gestimuleerd. De gemeente geeft het goede voorbeeld.
- Uit onderzoek blijkt dat het aantal insecten dramatisch is gedaald. Daar maken wij ons grote zorgen over. Insecten zijn de ruggengraat van ons ecosysteem. Giftstoffen en de toename van stikstof vernietigen het leefgebied van talloze planten- en diersoorten. Het gebruik van landbouwgif in de intensieve landbouw speelt hierin een belangrijke rol. Ook de inrichting van ons landschap is cruciaal voor het voortbestaan van insecten. Insecten kunnen alleen overleven met voldoende groen en (weide)bloemen. GroenLinks wil graag dat bij de inrichting van onze stad hier maximaal rekening mee wordt gehouden.
- Zoveel mogelijk van de oppervlakte braakliggende terreinen gemeentegrond wordt benut met het telen van een variatie van duurzame gewassen, zoals granen, industriële hennep, bloemen, enzovoorts. Grondexploitatie tot uitgifte voor de definitieve bestemming is ondergeschikt aan de waarden van diversiteit (denk ook aan vlinders, bijen en andere fauna), de productie van duurzame gewassen en aan een aantrekkelijke woonomgeving. Dit alles zo veel mogelijk in overleg met omwonenden en andere betrokken partijen.
- Het blijft mogelijk om gratis te zwemmen in recreatieplas Berkendonk. Verder zijn rust en natuur de belangrijkste waarden in dit gebied.
- Helmonders die groen willen toevoegen of onderhouden, krijgen steun van de gemeente. Een mooi voorbeeld hiervan is Landschapspark Kloostereind.

Betaalbare woningen

Iedereen moet goed kunnen wonen. En betaalbaar. In iedere wijk. GroenLinks wil harde afspraken met woningcorporaties zodat zij de komende jaren **meer sociale woningen** bouwen. Óók voor ouderen en voor mensen met een beperking, die een aangepaste woning nodig hebben. Woningcorporaties en zorgverleners trekken hierin gezamenlijk op. Met projectontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van voldoende **huurwoningen** voor mensen met een middeninkomen én over betaalbare **koopwoningen**. Alle nieuwe woningen zijn vanaf nu **energieneutraal**. We werken niet meer mee aan het leggen van aardgasleidingen naar nieuwe woningen.

Om een aantrekkelijke woonstad te kunnen zijn is het belangrijk om te beschikken over een grote diversiteit aan woonmilieus. Ontwikkelingen die zich daarbij steeds nadrukkelijker manifesteren zijn de regionale afstemming en het belang van duurzaamheid en energie-

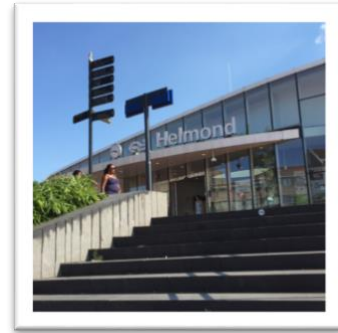
transitie. Onze ambitie om in Brandevoort II **Brainport Smart District** (De Slimste Wijk) te realiseren sluit hier naadloos op aan. Alle in de Strategische Agenda beschreven speerpunten zoals duurzaamheid, gezondheid, smart mobility, sociale cohesie en veiligheid komen in deze wijk samen. Het is ook een uitgelezen kans om richting alle regionale en landelijke partners de kracht van Helmond te laten zien. Brandevoort was qua woningbouw al een showcase, en wordt dat met het Smart District in de toekomst opnieuw. Het is belangrijk dat iedereen in Brainport Smart District kan komen wonen en dat de innovaties ten goede komen aan en kunnen worden uitgerold over de hele stad. Tegenover deze nieuwe woonwijk staat de continue **aandacht** voor andere **wijken en buurten in de stad**. Helmond continueert de ontwikkeling van Suytkade, Groene Loper, Liverdonk en Hazewinkel. De in 2016 ingezette revitalisering van de Annawijk wordt doorgezet en afgemaakt, terwijl in de komende jaren ook de wijken Helmond-Noord en Helmond-Oost in diezelfde richting met een gedragen visie planmatig worden aangepakt. We zijn er voor alle Helmonders en richten onze energie op die wijken waar de verbeteringslagen het hardst nodig zijn en het grootste effect sorteren.

Aantrekkelijke woonstad

- Er blijven voldoende betaalbare woningen in Helmond. Daarbij wordt goed gekeken naar wensen vanuit de samenleving. Van gezinswoningen, voldoende mogelijkheden voor senioren tot starterswoningen en tiny houses. We zetten in op vernieuwende woonconcepten, zoals complexen waar ouderen en studenten samenwonen.
- Het is hoog tijd dat een aantal al jarenlang leegstaande kantoorgebouwen worden omgebouwd naar kleinere woonunits. Studenten geven kleur aan onze stad. GroenLinks Helmond wil dat er voldoende betaalbare kamers en woningen zijn. Huisjesmelkers en illegale verhuur worden flink aangepakt.
- De arbeidsmigranten in onze stad hebben recht op goede en betaalbare huisvesting. Wanneer hiervoor initiatieven zijn, faciliteert de gemeente deze. Daarbij is het uitgangspunt dat er geen overlast voor omwonenden moet zijn. Zij moeten nauw worden betrokken bij de plannen hiervoor.
- Na de succesvolle herstructureringen van de Binnenstad en Helmond-West, ligt de komende jaren de focus op de Annawijk en de Waard. Daarna is het tijd voor Helmond-Oost en Helmond-Noord. Hierbij wordt niet alleen naar fysieke maatregelen en energietransitie gekeken, maar is er ook aandacht voor sociale ontwikkeling.
- Brainport Smart District wordt 'showcase' voor de wereld! Hier komt duurzaamheid in al haar vormen samen: gezondheid, wonen, mobiliteit, onderwijs, sport en zorg. We zetten hier als Helmond vol op in!
- Na succesvolle projecten met Collectief Particulier Opdrachtgeverschap wordt hier in de komende jaren meer ruimte voor geboden.
- Woningcorporaties en andere verhuurders worden gestimuleerd ook hun bewoners zelf de mogelijkheid te geven warmtepompen, zonnecollectoren en zonnepanelen op hun (al dan niet gedeelde) dak te plaatsen.
- De gemeentelijke duurzaamheids- en startersleningen blijven bestaan en het gebruik hiervan wordt gestimuleerd.
- Bij vergunningen nemen we de voorwaarde op om de dakconstructie geschikt te maken voor zonnepanelen en groen. We voeren groene leges in: mensen die vergunningen aanvragen om hun huis te verduurzamen betalen minder leges, anderen meer. De gemeente stimuleert projectontwikkelaars die zoveel mogelijk grondstoffen opnieuw gebruiken bij verbouwing en nieuwbouw. Er komt een duidelijk overzicht van bouwprojecten in Helmond waarbij in kaart gebracht wordt welke bouwstoffen er vrijkomen bij slooprojecten en welke vraag er bij bouwprojecten naar grondstoffen is: zo worden vraag en aanbod gekoppeld. Hiermee zetten we stappen naar een circulaire economie.

Gezond klimaat

GroenLinks wil met Helmond een actieve bijdrage leveren om de 1,5-gradendoelstelling uit het klimaatakkoord van Parijs te halen. Nederland heeft de plicht hieraan mee te doen, ook uit eigenbelang gezien de stijgende zeewaterspiegel. Nu hangt ons land qua klimaatbeleid in de achterhoede van Europa. De komende kabinetten moeten hoogste prioriteit geven aan een effectief klimaatbeleid waarmee we in de voorhoede van Europa, misschien wel van de wereld, terecht komen. Met innovatie, ook als economische factor en exportproduct.

Duurzaam Helmond Klimaatneutraal 2035

Als stad willen we in 2035 klimaatneutraal zijn, 15 jaar vroeger dan de nationale doelstelling. Uit de klimaatbegroting spreekt een enorme urgentie. Om dit te bereiken, is in 2015 de 'Versnellingsagenda Duurzaamheid' tot stand gekomen met een speciale driedaagse conferentie. Onder de noemer 'alle lichten op groen' heeft Helmond van duurzaamheid een permanent thema gemaakt, dat echt van de stad is. Bedrijven, corporaties, scholen, individuen zijn en worden uitgenodigd om voortdurend mee te denken en om met voorstellen te komen. Ze kunnen hiervoor ook een beroep doen op het duurzaamheidsfonds dat deze periode is ingesteld.

Uit de klimaatbegroting – voor het eerst verschenen in oktober 2017 – blijkt hoe enorm de opgave is, met name als het gaat om de energietransitie bij de circa 40.000 woningen en de bedrijfsbebouwing op de bedrijventerreinen. Het terugdringen van gebruik van fossiele brandstoffen – en dus van CO₂-uitstoot – vergt een integrale lange termijn aanpak tot 2035. Daarom is het goed dat oktober 2017 een intentieovereenkomst 'Helmond aardgasvrij' is afgesloten, waarin met alle betrokkenen is afgesproken hoe de energietransitie in Helmond vorm gaat krijgen. Vanaf 2018 wordt alle nieuwbouw aardgasvrij ontwikkeld en tot 2021 worden voor alle wijken warmteplannen gemaakt. De gemeente heeft hierin de regie, in samenwerking met regiogemeenten, woningcorporaties, EnNatuurlijk, Enexis, bedrijfsleven/SBH, energie coöperaties en andere burgerinitiatieven. Onze inwoners worden hierin meegenomen.

Essentiële randvoorwaarde is dat er voldoende **draagvlak** komt bij onze burgers. De bewoners worden voorgelicht over de noodzaak van deze transitie-aanpak en de mogelijkheden die zich daarbij aandienen. Daarbij is niet 1 oplossing leidend. In eerste instantie zal de warmtevraag worden verminderd door middel van onder andere isolatie-programma's. Plus dat we combinaties van oplossingen naast elkaar gaan toepassen ter vervanging van verwarming met aardgas. Dat betekent (uitbreiding) van warmtenetten op aardwarmte, gebruik van restwarmte in warmtenetten, projecten met Warmte- Koude Opslag (WKO), warmtepompen, all electric oplossingen, opwekking van biogas als brandstof, e.d. De gemeente Helmond zet alles in het werk om deze aanpak van de energietransitie te verbreden naar een regionale aanpak.

- Wij werken continu toe naar een energie- en klimaatneutrale gemeente. De klimaatbegroting is een mooi instrument om vanaf nu de voortgang hiervan te monitoren. Met deze jaarlijks vast te stellen Klimaatbegroting kunnen plannen worden bijgesteld, budgetten worden vast- / bijgesteld die nodig zijn om het transitieproces te regisseren, te faciliteren en om bij te dragen aan onrendabele toppen van nuttige (pilot)projecten. De horizon van de klimaatbegroting reikt tot minimaal 2035.
- Helmond stapt af van fossiele brandstoffen en neemt hierin de komende periode de nodige stappen. Zoals afgesproken in de intentieovereenkomst 'Helmond aardgasvrij' neemt de gemeente de regie. Met alle betrokken partijen wordt de komende jaren een Energietransitieplan uitgevoerd waarmee uiteindelijk de totale woningvoorraad en de bedrijfsgebouwen zonder aardgas kunnen worden verwarmd.

- Zo worden nieuwe woningen vanaf nu aardgasvrij gebouwd en wordt ingezet op het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Vanaf nu maakt onze klimaatdoelstelling ook integraal onderdeel uit van de Omgevingsplannen in het kader van de Implementatie Omgevingswet.
- Onder regie van de gemeente wordt in samenwerking met woningcorporaties en andere partijen zoals het bedrijfsleven per wijk een warmteplan ontwikkeld. Een mogelijke toekomstige collectieve warmtevoorziening moet duurzamer en goedkoper zijn dan het huidige warmtenet in Brouwhuis en Rijpelberg.
- De deelname aan de Greendeal "Geothermie Brabant 2016" is voor Helmond bepalend voor het kunnen aanboren van aardwarmte als warmtebron voor onze bebouwde omgeving.
- De bestaande stadsverwarming in Brouwhuis en Rijpelberg wordt zo mogelijk aangesloten op geothermie, dus met aardwarmte als warmtebron. Daarnaast wordt bekeken of dit warmtenet kan worden uitgebreid, onder voor de bewoners gunstige voorwaarden.
- Mochten er concrete initiatieven ontstaan om op Helmonds grondgebied windmolens te plaatsen, dan staat GroenLinks Helmond daar positief tegenover. Het is daarbij wel belangrijk dat onze inwoners kunnen participeren in deze molens, zodat de financiële revenuen in de stad blijven.
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie met haar eigen duurzame energievoorziening. De gemeente Helmond gaat zo veel mogelijk duurzame energie van lokale / regionale bronnen gebruiken. Al het gemeentelijk vastgoed wordt energie klimaatneutraal.
- Duurzaamheid krijgt een belangrijk aandeel bij aanbestedingen en gunningen. Het in 2017 vastgestelde gemeentelijk beleid hiervoor is ambitieus en wordt uitgevoerd.
- Het is belangrijk dat initiatieven die worden genomen om in 2035 klimaatneutraal te zijn een steuntje in de rug krijgen. Daarom wordt het bestaande Duurzaamheidsfonds van 500.000 euro aangevuld, zodat er altijd voldoende middelen beschikbaar zijn voor doeltreffende initiatieven vanuit de stad. Een mooi voorbeeld hiervan is het Energiehuis op initiatief van vrijwilligers van ECHR en Morgen Groene Energie Helmond.
- Het Energiehuis ontwikkelt zich tot een gemeentelijke (regionale) basisvoorziening, waar de burgers en het MKB terecht kunnen voor informatie en advies betreffende mogelijk te nemen maatregelen in het kader van de energietransitie. De gemeente Helmond waarborgt de continuïteit en verdere professionalisering van deze laagdrempelige voorziening.
- Met de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant worden afspraken gemaakt over effectieve handhaving van de plicht voor bedrijven om te investeren in rendabele energiebesparingen.
De HEC (Helmondse Energie Community) blijft een belangrijk middel om de bedrijven te stimuleren hun gebouwen en productieprocessen te verduurzamen.
- Afval wordt grondstof in een circulaire economie. Het afvalbeleid wordt verder doorontwikkeld. Tot er efficiëntere alternatieven zijn, zorgen we voor optimale voorscheiding van het afval. Er wordt bekeken of kan worden aangehaakt bij het Renaissance initiatief van Cure/ Eindhoven.
- Bewustwording van noodzaak circulaire economie begint al op jonge leeftijd. Vanuit deze optiek steunen we initiatieven op basisscholen en het voortgezet onderwijs die met afvalscheiding, energiebesparing en gezonde voeding die bewustwording in praktijk brengen.
- De gemeente Helmond spreekt zich nadrukkelijk uit voor het sluiten van de gevaarlijke Belgische kerncentrales en brengt dit standpunt ook bij andere overheden onder de aandacht. Er zijn wel degelijk gevaren, blijkt ook uit het feit dat er onder onze jongeren jodimpillen worden uitgedeeld.

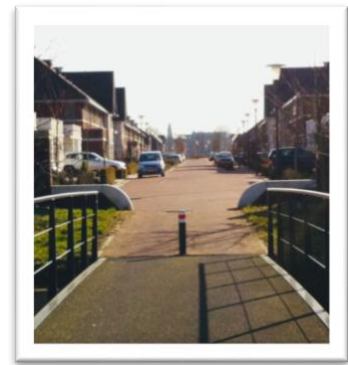

3 Een open gemeente

GroenLinks Helmond staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan **respectvol** met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In Helmond wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen **groeien**, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Een gemeente die luistert naar burgers

In onze stad wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks Helmond wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Sámen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en naar **oplossingen** voor problemen in de stad. **Iedereen wordt gehoord**: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

Behoud van vrijheden

Helmond werkt ook actief mee aan nieuwe initiatieven van burgers ter verbetering van hun eigen buurt. En het is belangrijk om ook samen te werken met andere gemeenten. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

- Visies die de Gemeente Helmond produceert, worden via beginspraak met stad en raad ingevuld. De woonvisie en centrumvisie waren daar afgelopen periode mooie voorbeelden van. GroenLinks Helmond gaat gestaag verder met vernieuwende manieren om Helmonders inspraak en zeggenschap te geven in de toekomst van onze gemeente, zoals via burgertoppen. Burgerinitiatieven worden ondersteund.
- GroenLinks zet in op digitale communicatie met de gemeente. Daarnaast zal gezorgd worden voor maatgerichte ondersteuning van mensen die dat nodig hebben (zoals laaggeletterden en digibeten).
- De gemeentelijke databases / websites zijn goed beschermd tegen virussen en cyberaanvallen, zodat de informatie van inwoners privé is en blijft.
- Integriteit is een groot goed. De gemeente blijft acties ondernemen om een integere organisatie te zijn.
- De gemeente heeft als grote werkgever een voorbeeldrol als het gaat om vaste banen, het stimuleren van diversiteit in het personeelsbeleid en het aannemen van mensen met een fysieke of psychische beperking. Dat stimuleren we ook via inkoop en aanbestedingen en in subsidierelaties met andere bedrijven of organisaties.
- De gemeente doet een proef met anoniem solliciteren.
- GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Nu wordt verkoop van softdrugs via koffiehuisen gedoogd, maar de hennep mag niet worden verbouwd. Wanneer je softdrugs legaliseert, wordt het uit de schemerwereld gehaald en neemt de controle toe. Helmond draagt bij aan de beweging voor legalisering en loopt in haar gemeentelijk beleid waar mogelijk voorop met (de)regulering. Helmond wil graag gebruik maken van de mogelijkheid om pilotgemeente te zijn, zoals in het regeerakkoord mogelijk wordt gemaakt. Het coffeeshopbeleid volgt de nieuwe ontwikkelingen. In combinatie met de pilots moet blijken welke wijze van verkoop het beste past bij legalisering / (de)regulering.

Veilig Helmond

Veiligheid en gevoelens van veiligheid zijn belangrijk voor de leefbaarheid in een stad. Inwoners willen zich veilig voelen. Onveiligheid en intolerantie verkleint de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen, moet de politie daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld. Samen met de politie en woningbouwcorporaties moet de gemeente werken aan **veilige buurten** en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het **voorkómen van criminaliteit** is nog beter. Daarom is het belangrijk dat is afgesproken dat er meer buurtbeheerders komen en is het belangrijk dat buurtpreventieprojecten worden ondersteund. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Samen werken aan veiligheid

- Het stevig aanpakken van criminaliteit en misstanden moet in balans zijn met preventieve maatregelen. Dit kan alleen als politie, instellingen, gemeente en individuele burgers meer met elkaar samenwerken. Intergemeentelijke samenwerking kan daarbij het lokale veiligheidsbeleid versterken; criminaliteit houdt niet op bij de gemeentegrens. Het is daarom positief dat het Helmonds Interventieteam is uitgebreid naar de Peel.
- Het Aanvalsplan Veiligheid heeft de afgelopen periode haar vruchten afgeworpen. Tegenover de afnemende zichtbare criminaliteit staat de opkomst van georganiseerde, ondermijnende misdaad. Het combineren van beschikbare data is daarbij essentieel. Door bijvoorbeeld het combineren van data van veiligheidspartners én het sociale domein, ontstaat een beter beeld van verdachten, van wijken én van onze stad.
- Cameratoezicht, mosquito's, preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen en samenscholingsverboden kunnen de veiligheid vergroten. Deze middelen worden alleen toegepast in situaties waarin niets anders helpt en onder strenge voorwaarden.
- Om de vermenging van boven- en onderwereld tegen te gaan, moeten we onder meer inzetten op informatietechnologie en business intelligence. Hierbij dienen de regels voor privacy altijd in acht te worden genomen.
- Door samenwerking tussen onderwijs, welzijn, cultuur, zorg en sport probeert de gemeente probleemgedrag van jongeren zo vroeg mogelijk te signaleren.
- Verkeersveiligheid en sociaal gedrag moeten worden bevorderd. Er worden maatregelen genomen om de verkeersveiligheid te verhogen. Dit betekent o.a. betere verlichting op fietspaden en verlichting op de fiets, betere afstelling van verkeerslichten. (Te) hard rijden wordt ontmoedigd.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Helmond biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. We zijn trots op de betrokkenheid van veel Helmonders tijdens de noodopvang van vluchtelingen in de VEKA Sporthal. Tegen racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of mensen met een beperking stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen.

Kleurrijk Helmond

- Wij willen werken aan verdraagzaamheid. Iedereen is anders. In navolging van zusterstad Mechelen (waar 30% van de inwoners van allochtone afkomst is) ziet Helmond diversiteit als iets normaal en als een kans. De gemeente stimuleert actief dat verschillende bevolkingsgroepen met elkaar in aanraking komen. Samen in de klas en samen op de sportclub. Dat is ook de beste aanpak tegen radicalisering. In Helmond kunnen we samenleven en gaan we segregatie tegen.
- We treden actief op tegen elke vorm van discriminatie. Preventie en voorlichting is belangrijk. De tekst van artikel 1 van de Grondwet krijgt een prominente plek in de stad,

bijvoorbeeld in Bestuurscentrum Boscotondo.

- Ook onze gemeente denkt en doet mee aan de opvang van vluchtelingen, in nauw overleg met bewoners. Opvang vindt verspreid over het land plaats. Alle gemeenten moeten daaraan een bijdrage leveren. Samen met de inwoners bekijkt de gemeente hoe ze haar verantwoordelijkheid waar kan maken.
- GroenLinks wil in Helmond vluchtelingen op een humane en liefst kleinschalige manier opvangen. We dragen actief verantwoordelijkheid door vluchtelingen onderdak te bieden, statushouders te huisvesten en te laten integreren in de stad of bed-bad-brood aan te bieden aan uitgeprocedeerde asielzoekers. Daarbij houden we als stad oog voor kwetsbare groepen, zoals Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers en LHBT-vluchtelingen.
- Vluchtelingen beginnen direct na aankomst in Helmond met een taal cursus en indien mogelijk met (vrijwilligers-)werk om de integratie te versnellen.
- De gemeente ondersteunt oud- en nieuwkomers bij het leren van de Nederlandse taal. Het beheersen van de Nederlandse taal is noodzakelijk om te kunnen meedoen in de samenleving. Taalbeheersing versnelt de integratie. Een goede taalbeheersing is essentieel voor een open en inclusieve maatschappij. Taal is het cement van de samenleving en het fundament van de Nederlandse identiteit.
- Als stad gaan we actief aan de slag met de Global Goals van de Verenigde Naties. Dat betekent dat er bijvoorbeeld in ons armoede- en klimaatbeleid een relatie wordt gelegd met ontwikkelingslanden. Helmond wordt een FairTrade gemeente.
- Op dit moment heeft de Helmondse raadscommissie Internationale Betrekkingen een budget van ongeveer 40.000 euro. In het kader van internationale verbondenheid zijn we ervoor om dit te verhogen naar 90.000 euro, een symbolische euro per Helmonder. Hiermee kan onder andere rechtstreeks doeltreffend worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van San Marcos in Nicaragua. Helmond heeft al lang een nauwe stedenband met dit stadje in een superarm land.

Aantrekkelijke stad met veel cultuur

Bij een open stad hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks Helmond vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

In participatieve cultuuractiviteiten nemen burgers actief deel aan activiteiten op het gebied van kunst- en cultuur (zie wet op het specifiek cultuurbeleid). Met als doel om actuele vraagstukken duurzaam op te lossen of verbeteringen te realiseren in stad en/of wijk. Hierbij ontstaan nieuwe structuren en wordt optimaal gebruik gemaakt van de kwaliteiten van betrokkenen. Actieve cultuurparticipatie is artistiek en creatief uitdagend en wordt uitgevoerd door een brede samenwerking van partners uit het sociale en culturele domein. In de Leonarduswijk heeft bijvoorbeeld actieve cultuurparticipatie ertoe geleid dat mensen weer contact met elkaar hebben; er is een veelvoud aan bewonersinitiatieven ontstaan die hebben geleid tot meer sociale contacten en meer zelfvertrouwen.

Cultureel Helmond

- De grote culturele instellingen Bibliotheek, Cacaofabriek, Kunstkwartier, Museum Helmond en het nieuwe Speelhuis zijn belangrijk voor de culturele infrastructuur van Helmond. Zij blijven activiteiten organiseren die voor iedereen toegankelijk zijn.

- In analogie van de andere grote Brabantse steden worden de makers van cultuur meer ruimte geboden om zich te ontwikkelen. In Helmond is kunstenaarscentrum de Uilenburcht hier al een mooi voorbeeld van.
- Als stad bieden we podia voor (inter)nationaal en lokaal talent. Zowel nieuwe als bestaande evenementen krijgen de ruimte.
- GroenLinks vindt het belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders. Dit wordt op allerlei wijzen gestimuleerd. Deze stimuleringsmaatregelen voor cultuur gelden grotendeels t/m 17-jarigen (scholieren). Om jonge mensen de mogelijkheid te geven hun eigen culturele smaak en visie verder ontwikkelen, is GroenLinks voorstander van het verstrekken van cultuurvouchers of kortingskaarten aan 18-21 jarigen. Een doorlopende interesse voor kunst en cultuur kan er namelijk aan bijdragen dat jongeren geprikkeld blijven voor kunst en culturele activiteiten.
- Op dit moment kunnen mensen met een laag inkomen bij wijze van proef met een inkomensverklaring een gratis bibliotheekpas aanvragen. Vanaf 2018 wordt de pilot omgezet in definitief beleid. GroenLinks is ervoor dat dit ook in de toekomst zo blijft.
- We willen ons inzetten om een aantal museale activiteiten en presentaties te bundelen onder één dak, zodat voldoende kader en bestuurskracht aanwezig is om er een bovenregionale toeristische attractie van te maken. Denk hierbij aan de geschiedenis en de producten van de Vlisco, het levensmiddelen / EDAH museum, het orgelmuseum en het Jan Visser museum. Een dergelijke voorziening dient ook de ontwikkeling van het Centrum.
- Het is niet uitgesloten dat de komende jaren gebouwen van fabrieken in het centrum hun functie verliezen. GroenLinks Helmond is er voorstander van om gebouwen met het karakter van Industrieel Erfgoed zo veel mogelijk te behouden door er een andere functie in onder te brengen. Dat kan op gebied van volkshuisvesting, maar ook met maatschappelijke, culturele functies (zoals hierboven beschreven). Dat zou reeds nu kunnen met het Graveerderijgebouw op het Vliscoterrein.

Veerkrachtig Helmond

De ligging, grootte én positie van Helmond bieden veel mogelijkheden. Wij zijn een krachtige speler die concreet bijdraagt aan groei, zowel voor onszelf als voor onze regio. Als GroenLinks Helmond zijn we blij met **de strategische agenda** van de gemeente waarin duurzaamheid één van de speerpunten is. Ook onderschrijven we de bestuurlijke toekomstvisie "Helmond, slimme stad als brug naar de toekomst" die medio 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Inzetten op regionale samenwerking

- Het onderwerp 'gemeentelijke herindeling' is voor velen een heet hangijzer. Voor GroenLinks betekent groter niet per definitie beter. Er moet een inhoudelijk voordeel zijn voor beide partijen wil samenwerking echt werken, en het moet passen bij onze groene en sociale ambities.
- We zien Brainport als een internationale motor waarmee de economische positie van de regio (en daarmee van de stad Helmond) verder kan worden uitgebouwd. Binnen Brainport verwachten wij op een aantal dossiers een voortrekkersrol met Eindhoven te kunnen vervullen. We zien samenwerking met booming Eindhoven als essentieel voor de doorontwikkeling van onze stad.
- De subregio 'Stedelijk Gebied Eindhoven' zien wij als hét vehikel voor tenminste de uitdagingen op het vlak van 'Wonen', 'Werken' en 'Voorzieningen', essentiële onderwerpen die ook voor de inwoners van Helmond om een collectieve invulling vragen.
- Als centrumstad voelen wij richting de subregio 'De Peel' een verantwoordelijkheid en

willen we daar waar nodig graag als gastheer optreden. Binnen de domeinen veiligheid, economie, energietransitie en werk & participatie zoeken wij de samenwerking en nemen wij ook de rol van centrumstad in en vullen wij in een aantal gevallen het gastheerschap in.

- Naast bovengenoemde samenwerkingsverbanden reikt onze blik verder dan Zuidoost-Brabant. Vanuit onze stedelijke uitdagingen trekken we nauw samen op met Eindhoven, maar ook met de andere steden binnen de B5. Thema's als Duurzaamheid en Slimme Mobiliteit tonen aan dat de meerwaarde van samenwerking voor de agenda van Helmond ook provinciaal en landelijk ligt.
- Niet alles vraagt om (boven)regionale oplossingen. Wij investeren lokaal blijvend in versterking van onze sociale structuur. Daarnaast hebben we constant oog voor de doorontwikkeling van ons centrum en voorzieningenniveau om zo de stad te kunnen blijven die we willen zijn.
- De stedenband met het Belgische Mechelen blijft bestaan. Er vinden vaker onderlinge uitwisselingen plaats, want we kunnen veel van elkaar leren.

Financieel gezonde stad

Wij staan voor een degelijk financieel beleid. Dat betekent dat de gemeentebegroting (meerjaren) sluitend moet zijn. Aan het begin van de afgelopen coalitieperiode heeft de gemeente Helmond fors moeten bezuinigen. Deze bezuinigingen zijn ingevuld in overleg met de stad. GroenLinks Helmond is er trots op dat dit gelukt is zonder de meest kwetsbaren in onze stad te raken. We hebben voor deze doelgroep zelfs jaarlijks 1 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding. De decentralisatie van het Sociaal Domein werd ingevoerd (inclusief de door het Rijk opgelegde forse bezuiniging). En hoewel de invoering niet zonder tegenslag verliep, staan de gemeentelijke zorg- en participatietaken inmiddels op de rit. De komende raadsperiode dient te worden gebruikt om deze verder in te bedden in onze gemeentelijke organisatie en netwerken. Dit vraagt continue aandacht en bewaking/verbetering van kwaliteit.

Tegelijkertijd heeft Helmond kunnen investeren in belangrijke projecten. Zo kwam er een Sociaal Innovatief Fonds van 4,5 miljoen euro waaruit onder andere het Stadslab en Stadsleerbedrijf worden betaald. Beide projecten dienen de komende tijd verder te worden doorontwikkeld. Voor duurzaamheid kwam 1 miljoen euro beschikbaar. Om het fietsbeleid een impuls te geven werd op initiatief van GroenLinks 1,5 miljoen euro gereserveerd voor o.a. het aanleggen en verbreden van de fietsinfrastructuur. Veel geld, maar zowel voor duurzaamheid als voor de fiets is de komende jaren meer geld nodig. Als GroenLinks Helmond maken we ons daar hard voor.

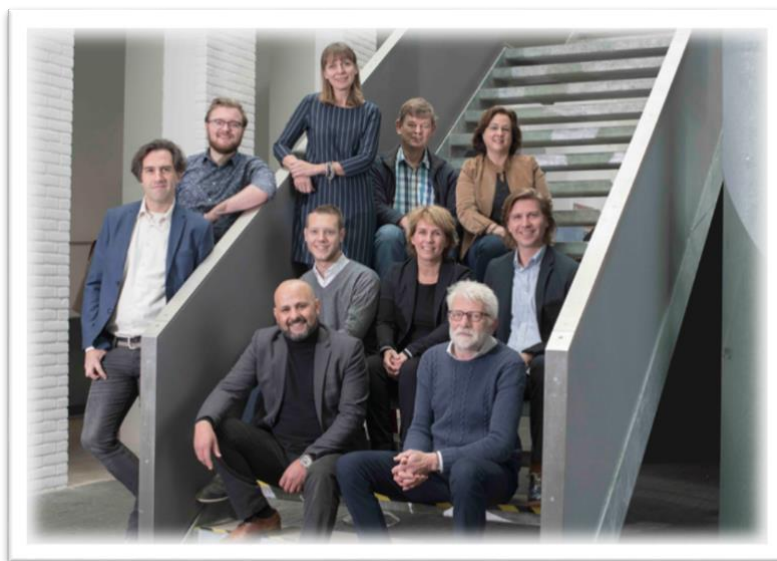
Voor het nieuwe Havenpark (een grote wens van GroenLinks) kwam 4 miljoen euro beschikbaar en ook 't Speelhuis nadert haar voltooiing. Het onderwijs in Helmond krijgt een stevige impuls. Tezamen met de schoolbesturen is een Integraal Huisvestingsplan opgesteld voor duurzame, goede huisvesting van onze scholen in samenhang met vernieuwde onderwijsconcepten. Daarvoor is 14 miljoen euro gereserveerd. Samen met scholengemeenschap OMO investeren we 55 miljoen in Sport- en Beleefcampus De Braak.

Het meeste geld wat de gemeente kan uitgeven komt van het Rijk. Daarom is de gemeente altijd afhankelijk van landelijke bezuinigingen of intensiveringen. Een kleiner deel kan de gemeente zelf innen van de inwoners en bedrijven. Er zijn drie lokale belastingen. De onroerende zaakbelasting (OZB) en de riool- en afvalstoffenheffing. In het vorige coalitieakkoord is afgesproken dat de totale woonlasten niet meer mogen stijgen dan de inflatiecorrectie. Om extra bezuinigingen te voorkomen is wel van de mogelijkheid gebruik gemaakt om meevallers op de ene post (afvalstoffen- of rioolheffing) te vertalen naar een andere (OZB). We zijn voorstander van deze maatregel. Deze zorgt voor extra financiële ruimte bij de gemeente zonder dat de woonlasten van onze inwoners stijgen. Inwoners met een huurhuis gaan er zelfs op vooruit. Dit is ook eerlijk: de sterkste schouders dragen de

zwaarste lasten. GroenLinks vindt het sowieso goed dat er naar de totale woonlasten wordt gekeken in plaats van naar de afzonderlijke heffingen. We zijn ervoor om te onderzoeken of éénpersoonshuishoudens minder afvalstoffenheffing kunnen gaan betalen dan meerpersoonshuishoudens, want hoe minder vervuiling des te minder iemand moet betalen.

De opgave is groot. Daarom wil GroenLinks Helmond dolgraag groeien bij de gemeenteraadsverkiezingen, zodat we kunnen voortbouwen op de beweging die we in Helmond hebben ingezet. GroenLinks staat voor **verandering**. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor **verbinding, vertrouwen en hoop**, in plaats van verdeeldheid. Het kan anders. Dat blijkt. En het moet óók anders in de toekomst!

***Verandering begint hier!
Doe mee en stem GroenLinks Helmond!***

Fotografie: Hans van Asch, Miriam Wesselink (Insta: miriamwes81) en Roel Oosterhout